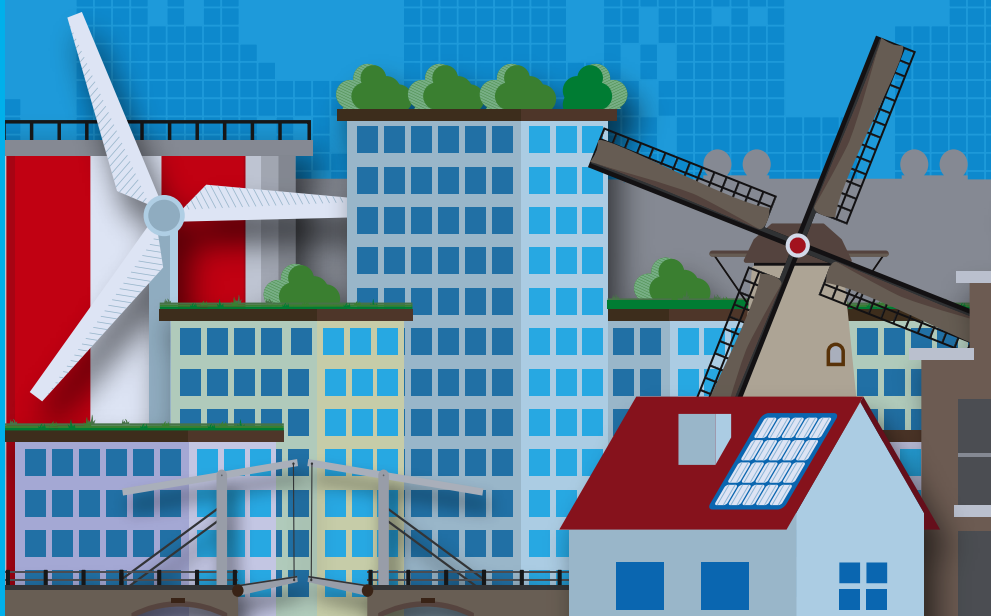

NADERE
DETAILLERING
DIGIKOMPAS

INHOUDSOPGAVE

1 1. AANLEIDING

2 2. KADERS VOOR DIGITALISERING

- 2 2.1 Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)
- 5 2.2 Digitaal 2017
- 7 2.3 Omgevingswet
- 8 2.4 Privacy
- 9 2.5 Open data
- 10 2.6 Archivering
- 11 2.7 Overig

14 3. CHECKLIST DIGITALISERING WATERSCHAPPEN

- 15 3.1 Waterschappen zijn toegankelijk
- 16 3.2 Waterschappen reageren alert
- 17 3.3 Waterschappen zijn transparant
- 18 3.4 Waterschappen zijn betrouwbaar
- 21 3.5 Waterschappen werken samen

22 BIJLAGE 1 BEGRIPPENLIJST

28 BIJLAGE 2 VERSIEBEHEER

1. AANLEIDING

Afgelopen zomer hebben de waterschappen hun [Digikompas](#) opgesteld, de visie op de dienstverlening van de waterschappen in de informatiesamenleving. Vanuit vijf principes wordt richting gegeven aan de digitale ontwikkelingen bij de waterschappen:

1. [Waterschappen zijn toegankelijk](#)
2. [Waterschappen reageren alert](#)
3. [Waterschappen zijn transparant](#)
4. [Waterschappen zijn betrouwbaar](#)
5. [Waterschappen werken samen](#)

Per principe wordt in het Digikompas de koppeling met landelijke programma's en wetgeving aangegeven. Desondanks blijken de waterschappen behoefte te hebben aan een nadere omschrijving van hetgeen zij in 2017, 2018 en verder echt voor elkaar moeten hebben op digitaliseringsgebied en wat 'nice-to-have' is.

Om aan dit verzoek te voldoen, worden in hoofdstuk 2 de in het Digikompas genoemde landelijke programma's, wetgeving en afspraken nader beschreven. Op basis hiervan wordt in hoofdstuk 3 een checklist gepresenteerd, waarin overzichtelijk staat weergegeven wat moet, wat hoort en wat loont voor de waterschappen.

Bedoeling van deze checklist is dat alle waterschappen inventariseren hoe ver ze zijn en wat er de komende tijd allemaal nog moet gebeuren. Zo krijgen ze inzicht op hun digitaliseringsopgave voor de komende periode en wat nodig is aan ondersteuning en kennisdeling om deze digitaliseringsopgave tijdig te kunnen realiseren.

De nadere detaillering van het Digikompas zal continu aan verandering onderhevig zijn. Op diverse momenten komen er digitaliseringsonderwerpen bij, vallen er onderdelen af, worden de realisatietermijnen aangepast, etc.. Bedoeling is dan ook dat de detaillering iedere twee maanden aan nieuwe ontwikkelingen wordt aangepast.

2. KADERS VOOR DIGITALISERING

2.1 GENERIEKE DIGITALE INFRASTRUCTUUR (GDI)

Met de komst van de [Digicommissaris](#) zijn de voorzieningen uit het voormalige NUP (Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-Overheid) gebundeld onder de noemer Generieke Digitale Infrastructuur (GDI). De GDI bevat standaarden, producten en voorzieningen die gezamenlijk gebruikt worden door (alle) overheden, publieke organisaties en soms ook door private partijen. Er wordt onderscheid gemaakt naar vier clusters:

1. Identificatie & authenticatie

[DigiD](#), [DigiD Machtigen](#), [eHerkenning](#), [Idensys](#) / eID

2. Gegevens

[Digikoppeling](#), [Digilevering](#), [Digimelding](#), [Stelselcatalogus](#), 11 Basisregistraties, [Beheervoorziening BSN](#)

3. Dienstverlening

[Overheid.nl](#), [ondernemersplein](#), [ondernemingsdossier](#), [berichtenbox voor bedrijven](#), [Samenwerkende Catalogi](#), [MijnOverheid](#) (berichtenbox voor burgers, lopende zaken, inzage persoonlijke gegevens), [Standard Business Reporting](#), [eFactureren](#)

4. Interconnectiviteit

[Standaarden](#), [Digipoort](#), [Diginetwerk](#), [certificering](#) / [PKI-overheid](#), [NORA](#)

2.1.1 Basisregistraties

Alleen voor de basisregistraties uit het cluster Gegevens bestaat op dit moment een wettelijk kader. Iedere basisregistratie kent een wet waarin het aanleveren en het gebruik van de betreffende gegevens voor overheden verplicht is gesteld. De volgende basisregistraties zijn voor de waterschappen van belang:

- [Basisregistratie Personen \(BRP\)](#)

De Wet Basisregistratie Personen (BRP) vormt sinds 2014 de basis voor de registratie van persoonsgegevens in de BRP. De BRP bevat gegevens over personen (denk aan voornamen, achternaam, geslacht en burgerservicenummer) met wie de Nederlandse overheid een relatie heeft. Gebruikers van de BRP krijgen alleen die informatie te zien die nodig is om hun taak uit te voeren.

De persoonsgegevens in de BRP worden door de gemeenten beheerd. Dat doen zij nu nog in hun eigen systemen. In het programma Operatie BRP worden nieuwe centrale voorzieningen voor de BRP ontwikkeld. Hier zullen de waterschappen, als afnemer van

persoonsgegevens, vanaf Q4 2018 tot mei 2020 op moeten aansluiten. Ter voorbereiding hierop heeft de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens de afnemers gevraagd:

- [Het opdrachtgeverschap voor aansluiting op de BRP formeel te beleggen;](#)
- [Een contactpersoon op tactisch/strategisch niveau aan te wijzen;](#)
- [Een aansluitstrategie te bepalen.](#)
- [Basisregistraties Adressen en Gebouwen \(BAG\)](#)

Op 1 juli 2009 is de Wet basisregistraties adressen en gebouwen (BAG) in werking getreden. De BAG bevat gegevens van alle adressen en gebouwen in Nederland, zoals bouwjaar, oppervlakte, gebruiksdoel en locatie op de kaart. Gemeenten zijn als bronhouder verantwoordelijk voor het opnemen van de gegevens in de BAG en voor de kwaliteit ervan. Alle gemeenten stellen hun gegevens over adressen en gebouwen centraal beschikbaar via de Landelijke Voorziening BAG. Het Kadaster beheert de Landelijke Voorziening en stelt de gegevens beschikbaar aan de afnemers. Bestuursorganen, waaronder de waterschappen, moeten vanaf 2011 de BAG gegevens verplicht gebruiken in alle overheidstoepassingen.
- [Basisregistratie Topografie \(BRT\)](#)

Sinds 1 januari 2008 is de Kadasterwet aangepast en is de Basisregistratie Topografie officieel een basisregistratie, die verplicht moet worden gebruikt door overheden en andere organisaties met een publieke taak. De BRT bestaat uit digitale topografische bestanden op verschillende schaalniveaus (1:10.000 en kleiner).
- [Basisregistratie Grootchalige Topografie \(BGT\)](#)

Op 1 januari 2016 is de Wet BGT in werking getreden voor bronhouders en de Landelijke Voorziening. De digitale kaart wordt nog opgebouwd. Uiterlijk 1 juli 2017 moeten de waterschappen, als mede-bronhouder van de BGT, hun kaartgegevens hebben aangeleverd voor opname in de Landelijke Voorziening. Op 1 juli 2017 gaat de gebruiksplicht in, wat betekent dat de waterschappen de gegevens uit de BGT moeten afnemen, in hun processen moeten gebruiken en mogelijke onjuistheden moeten terugmelden (voorlopig via ['Verbeter de kaart'](#)).
- [Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken \(WOZ\)](#)

Gemeenten bepalen de WOZ-waarde van huizen, winkels, kantoren en bouwpercelen. Deze WOZ-waarde heeft invloed op de hoogte van een aantal belastingen, zoals de onroerendzaakbelasting (OZB) en inkomstenbelasting. Waterschappen gebruiken WOZ-gegevens van de

inliggende gemeenten voor het opleggen van de watersysteemheffing. Zij ontvangen deze WOZ-gegevens door middel van Stuf-WOZ bestanden van deze gemeenten, maar inmiddels in toenemende mate ook vanuit de Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ).

Medio 2017 zullen de laatste gemeenten worden aangesloten op de LV WOZ. Afgesproken is dat de LV WOZ nog een jaar na het aansluiten van de laatste gemeenten aan de afnemers die dit wensen Stuf-WOZ bestanden zal leveren. Dat betekent dat voor het laatst begin 2018 de aanslagoplegging kan plaatsvinden door gebruik te maken van Stuf-WOZ bestanden. De waterschappen zullen zich dus moeten gaan voorbereiden op het gebruik van WOZ-gegevens vanuit de LV WOZ op basis van de nieuwe leveringsvormen.

- **Basisregistratie Kadaster (BRK)**

Door een wijziging van de Kadasterwet zijn bestuursorganen met een publiekrechtelijke taak sinds 1 januari 2008 verplicht om gegevens uit de Basisregistratie Kadaster (BRK) af te nemen. De BRK bevat gegevens over percelen, eigendom, hypotheek, beperkte rechten (zoals recht van erfpacht, opstal en vruchtgebruik) en leidingnetwerken. Daarnaast staan er kadastrale kaarten in met perceel, perceelnummer, oppervlakte, kadastrale grens en de grenzen van het rijk, de provincies en gemeenten.

Sinds 1 januari 2016 heeft het Kadaster de Massale Output voor afnemers vervangen door het nieuwe product BRK-Levering. BRK-Levering bevat koppelingen naar andere basisregistraties en levert dagelijks mutaties. De waterschappen zullen hun eigen processen en systemen aan deze nieuwe leveringsvorm moeten aanpassen.

- **Handelsregister (HR)**

Het Handelsregister is de basisregistratie van alle rechtspersonen en ondernemingen in Nederland. De wettelijke basis van het Handelsregister is geregeld in de Handelsregisterwet. Uiterlijk 1 januari 2021 moeten alle bestuursorganen verplicht gebruik maken van het Handelsregister.

Alle waterschappen zijn op dit moment al aangesloten op het Handelsregister en voldoen daarmee aan de Handelsregisterwet. De meeste waterschappen hebben een mutatieabonnement, waarmee ze binnen hun organisatie een lokale kopie van de voor hen relevante delen van het Handelsregister bijhouden. Dit is een oude manier van werken. De nieuwe manier van werken houdt in dat waterschappen geen lokale kopie meer bijhouden, maar gebruik maken van real time data. Hiervoor dienen zij minimaal een abonnement op het product HR Dataservice af te sluiten. Het gebruik van HR Dataservice

zal de waterschappen baten opleveren aangezien het bijhouden van een lokale kopie veel werk kost en foutgevoelig is. Vooralsnog blijft het mutatieabonnement gewoon bestaan en is de overgang naar HR Dataservice wettelijk gezien dus niet noodzakelijk.

- **Basisregistratie Ondergrond (BRO)**

De eerste tranche van de BRO zal in de loop van 2017 operationeel van start gaan. De BRO moet dan beschikbaar zijn voor bronhouders, waaronder de waterschappen. De eerste tranche van de BRO bestaat uit de volgende registratieobjecten: geotechnische sondering, het onderdeel Boormonsterprofiel van het registratieobject Booronderzoek, Grondwatermonitoringput en Mijnbouw-wetvergunning. Met het [inregelen van een aantal activiteiten](#) kunnen de bronhouders zich alvast voorbereiden op de aansluiting op de Landelijke Voorziening BRO.

2.1.2 Wet GDI

Naast de basisregistraties zullen de andere GDI voorzieningen en standaarden binnen afzienbare tijd ook wettelijk verplicht worden gesteld. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) streeft er naar om in 2017 de eerste tranche van de Wet GDI af te ronden. Deze nieuwe wet is nodig om de digitalisering van de dienstverlening van de overheid te harmoniseren en van waarborgen te voorzien op het gebied van toegankelijkheid, veiligheid, betrouwbaarheid en privacybescherming.

De eerste tranche van de Wet GDI zal op 1 januari 2019 in werking treden en uit de volgende onderdelen bestaan (zie ook <https://www.internetconsultatie.nl/wetgdi>):

1. *Elektronische identificatie / authenticatie door burgers en bedrijven (eID)*

Het huidige DigiD en DigiD midden zullen binnen drie jaar worden uitgefaseerd. Als overheid ben je dan verplicht om gebruik te maken van een eID authenticatiemiddel. De waterschappen zullen hiervoor contracten moeten afsluiten met een zogenoemde Ontsluitingsdienst, een private partij die werkt in opdracht van een publieke dienstverlener. Deze Ontsluitingsdienst verzorgt voor de dienstverlener de aansluiting op het eID stelsel. Voor waterschappen en belastingsamenwerkingen betekent dit dat men van DigiD moet overstappen naar het gebruik van eID en alle middelen die burgers en bedrijven hiervoor willen gebruiken moet accepteren. Ook moeten waterschappen en belastingsamenwerkingen hun diensten categoriseren in veiligheidsniveaus.

Deze verplichting raakt aan de eIDAS-verordening, die op 18 september 2018 moet zijn geïmplementeerd en voorschrijft dat EU burgers met een - bij de Europese Commissie genotificeerd eID middel - moeten kunnen inloggen voor Nederlandse overheidsdiensten. Nederland is voornemens hier een eIDAS koppelpunt voor te realiseren, inclusief een centrale matchingsdienst voor het burgerservicenummer. Om aan de eIDAS-verordening te voldoen, zullen de waterschappen moeten aansluiten op een makelaar van eHerkenning | Idensys. Deze makelaar realiseert de aansluiting op het eIDAS koppelpunt, waarmee de toegang met Europese inlogmiddelen is geregeld.

2. Informatiebeveiliging, voor zover nodig voor eID

Na diverse incidenten rondom informatiebeveiliging en de toenemende cybercrime hebben de Tweede Kamer en het Ministerie van BZK de druk opgevoerd om maatregelen te nemen die de digitale veiligheid garanderen. Ook bij de waterschappen heeft dit onderwerp steeds meer aandacht gekregen. Drie jaar lang heeft er een programma Informatieveiligheid bij de Unie van Waterschappen gelopen. Begin 2016 is dit onderwerp overgedragen aan Het Waterschapshuis.

In de tijd van de Taskforce Bestuur Informatieveiligheid en Dienstverlening (BID) van BZK hebben de waterschappen een [Baseline informatiebeveiliging waterschappen 2013 \(BIWA\)](#) opgesteld, waarin maatregelen staan die algemeen voorkomende informatiebeveiligingsrisico's bij de waterschappen afdekken. De waterschappen kunnen de BIWA nu nog in hun eigen tempo realiseren. De eerste tranche van de Wet GDI zal hier echter verandering in brengen en (onderdelen van) de BIWA wettelijk verplicht stellen. Bovendien moet er straks jaarlijks verplicht extern geaudit worden en gerapporteerd aan BZK.

3. Een grondslag voor de aanwijzing van standaarden bij Algemene Maatregel van Bestuur die door bestuursorganen worden toegepast

Onder de verplichte standaarden zullen waarschijnlijk de Webrichtlijnen gaan vallen en een aantal informatieveiligheidsstandaarden (Digikoppeling 2.0, TLS 1.2, DNSSEC, DKIM en SPF).

In de volgende tranche(s) van de Wet GDI wordt naar verwachting het wettelijk kader van de volgende GDI-voorzieningen geregeld: Overheid.nl, Samenwerkende Catalogi, Ondernemersplein, MijnOverheid en MijnOverheid voor Ondernemers¹. Daarnaast wordt gekeken naar voorzieningen als Digipoort, Diginetwerk, Digilevering en Digimelding.

2.1.3 eFactureren

Elektronisch factureren wordt eind 2018 al op grond van een EU-richtlijn verplicht. De richtlijn wordt in ons land verankerd in de Aanbestedingswet. Eind 2018 moeten overheden eFacturen kunnen ontvangen en verwerken. De EU-richtlijn verplicht niet om eFacturen te verzenden. Het Nationaal Beraad Digitale Overheid heeft onlangs ingestemd met opname van SMEF 2.0 (standaard voor elektronisch factureren) op de pas-toe-of-leg-uit lijst van het Forum Standaardisatie. De medeoverheden worden bij de implementatie van eFactureren ondersteund door [PIANOo](#) van het ministerie van Economische Zaken. De volgende stappen dienen te worden doorlopen:

- [starten van een project eFactureren \(samenwerking tussen ICT, inkoop en financiën\)](#)
- [eFactureren opnemen in de inkoopvoorwaarden \(inkoop\)](#)
- [eFacturen ontvangen en verwerken \(procesverandering financiën\)](#)
- [keuze softwareleverancier maken \(ICT\)](#)

2.1.4 Standaard Business Reporting

Standard Business Reporting (SBR) is de exclusieve aanvermethode voor een aantal verplichte rapportages aan de overheid. Vanaf 2017 moet de aangifte vennootschapsbelasting via SBR worden gedaan.

¹ In samenwerking met de Kamer van Koophandel en Logius ontwikkelt het ministerie van Economische Zaken momenteel MijnOverheid voor Ondernemers (MOvO). MOvO is één digitale omgeving voor de ondernemer om zaken te doen met de overheid. Hier kunnen ondernemers vanaf 2018 veilig digitaal berichten met overheden uitwisselen, optimaal gebruik maken van beschikbare gegevens die bij overheden bekend zijn over de onderneming en krijgen zij informatie op maat voor het zaken doen met de overheid. MOvO is een doorontwikkeling van bestaande GDI voorzieningen als de Berichtenbox voor bedrijven en het Ondernemingsdossier. Er zal samenhang zijn met voor ondernemers bekende portals als het Ondernemersplein.

2.2 DIGITAAL 2017

De doelstelling in het regeerakkoord is dat burgers en bedrijven hun zaken in 2017 digitaal met de overheid kunnen doen. Dit is geconcretiseerd in de [overheidsbrede implementatieagenda Digitaal 2017](#). Uiteindelijk zal deze doelstelling resulteren in een wijziging van de Algemene wet bestuursrecht (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer), waardoor er een recht op digitaal zaken doen voor burgers en bedrijven ontstaat. Dit brengt naar verwachting met ingang van 1 januari 2018 de verplichting voor bestuursorganen om een digitaal kanaal te openen voor aanvragen van producten die ook schriftelijk aangevraagd kunnen worden en die vervolgens in behandeling te nemen.

In de overheidsbrede implementatieagenda Digitaal 2017 hebben de waterschappen de volgende concrete activiteiten afgesproken:

- a. Alle geleverde producten en diensten zijn vindbaar, zowel via de eigen site als via de overheidsportalen [overheid.nl](#) of ondernemersplein. Dat wil zeggen dat aansluiting op Samenwerkende Catalogi (SC) is gerealiseerd;
- b. Er worden structureel usability (gebruikersvriendelijkheid) tests uitgevoerd;
- c. Alle meest gebruikte producten en diensten ("top X") die zich lenen voor digitale afdoening kunnen op een digitaal 100% volwassen wijze, passend bij het specifieke product of dienst, worden afgedaan; De meest gebruikte producten en diensten worden op het hoogst mogelijke volwassenheidsniveau (met oog voor de aard van het product) digitaal aangeboden, waarbij er een afhankelijkheid bestaat met de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet.
- d. Alle overige producten en diensten (niet in top X) die schriftelijk aangevraagd kunnen worden, zijn in enigerlei vorm tevens online af te doen. Er moeten één of meer digitale kanalen worden aangewezen voor alle berichtsoorten die nu nog niet in digitale vorm geaccepteerd worden;
- e. Versie 2 van de Webrichtlijnen wordt toegepast;
- f. Gezamenlijk voorbereiden (en in afstemming met de andere betrokken overheden) van de procesgang van dienstverlening rondom de Omgevingswet en de overige waterschapsproducten, de manier waarop daarin gebruik gemaakt gaat worden van generieke bouwstenen en wat dit betekent voor de aansluiting op de bouwstenen en zo nodig de aanscherping van de bouwstenen.
- g. Het gezamenlijk ontwikkelen van algemene informatie over rechten en plichten rondom het takenpakket van waterschappen en het uitwerken van de wijze waarop het beheer hiervan zou kunnen plaatsvinden.
- h. Gezamenlijk uitwerken van producten en diensten waarin niet of onvoldoende wordt voorzien vanuit de ontwikkelingen rondom het Omgevingsloket online, zoals specifieke meldingen.
- i. Gezamenlijk uitwerken van de verdere ketenintegratie en het klantvriendelijk beschikbaar maken van een aantal oplossingen voor dienstverlening rondom het thema water.
- j. De waterschappen doen digitale aankondigingen aan burgers en bedrijven, zoals ten aanzien van het schouwen.
- k. Aansluiting op berichtenboxen en op MijnOverheid Lopende Zaken (afhankelijk van de uitwerking van de dienstverleningsprocessen).

Deze activiteiten kunnen grofweg in vier groepen worden onderverdeeld:

1. [Producten en diensten \(activiteiten c en d\)](#)
2. [Websites \(activiteiten a, b en e\)](#)
3. [Berichten en bekend maken \(activiteiten j en k\)](#)
4. [Overig \(f, g, h, i\)](#)

2.2.1 Producten en diensten

In dit laatste jaar van het programma Digitaal 2017 wordt prioriteit gegeven aan het verbreden van het aanbod digitale diensten². Alle overheidsorganisaties zetten zich in om eind 2017 in ieder geval alle meest gevraagde producten en diensten digitaal aan te bieden. Voor de waterschappen zijn dit de volgende 7 producten en diensten voor burgers en bedrijven:

1. [Watervergunning](#)
2. [Waterschapsbelasting bezwaar en beroep](#)
3. [Waterschapsbelasting kwijtschelding](#)
4. [Melding incidenten m.b.t. waterhuishouding](#)
5. [Melding werkzaamheden water of dijk](#)
6. [Contactformulier voor algemene vragen of opmerkingen](#)
7. [Bezwaar beslissing bestuursorgaan](#)

Producten en diensten 1, 2, 5 en 7 horen achter DigiD respectievelijk eHerkenning te worden aangeboden om afdoening op een 100% volwassenheidsniveau te realiseren. Dit wordt echter niet wettelijk verankerd; de gewijzigde Awb regelt alleen de digitale beschikbaarheid van producten en diensten en niet de manier waarop overheden ze beschikbaar stellen.

² Dit is besproken in de Regieraad Dienstverlening van 25 oktober 2016 en vervolgens in het Nationaal Beraad van 15 november overgenomen. In de jaarlijkse rapportage van Digitaal 2017 aan de Tweede Kamer (brief van 15 december 2016) is deze lijn bekrachtigd.

Voor alle andere producten en diensten die niet tot de top-7 behoren, maar op dit moment wel schriftelijk kunnen worden aangevraagd³, zullen de waterschappen een digitaal kanaal moeten openen. Dit mag op de meest eenvoudige manier, bijvoorbeeld met pdf-jes en email. Deze digitale aanvragen moeten uiteraard wel afgehandeld worden; de manier waarop dit gebeurt, mogen de waterschappen zelf bepalen.

2.2.2 Websites

Vindbaarheid

Alle geleverde producten en diensten behoren vindbaar te zijn, zowel via de eigen website als via de overheidsportalen www.overheid.nl (burgers) dan wel www.ondernemersplein.nl (bedrijven). Dit verloopt via een aansluiting op Samenwerkende Catalogi, een standaard die product- en dienstcatalogi van verschillende overheidsorganisaties samenbrengt. Deze standaard behoort tot de GDI en maakt gebruik van de Uniforme Productnamen Lijst (UPL). De UPL bestaat voornamelijk uit uniforme productnamen van provincies, waterschappen en gemeenten. Deze uniforme productnamen worden gebruikt in programmatuur om te weten dat het bij producten met verschillende namen toch om identieke producten gaat. De [UPL voor de waterschappen](#) is onlangs geactualiseerd door de Themagroep Digitaal 2017.

Toegankelijkheid

Overheidswebsites en -apps dienen toegankelijk te zijn voor alle burgers. De Europese toegankelijkheidsstandaard EN 301 549 zorgt voor het toegankelijk maken van ICT-producten en -diensten voor mensen met een functiebeperking, bijvoorbeeld blinden en slechtzienden.

Sinds 2008 staat de toegankelijkheidsstandaard, toen nog Webrichtlijnen genaamd, op de pas-toe-of-leg-uit lijst van het Forum Standaardisatie. Externe websites moeten dus al sinds 2008 aan de standaard voor toegankelijkheid voldoen. Daarbij stelt de Aanbestedingswet vanaf 1 juli 2016 dat bij grote aanbestedingen (voor waterschappen vanaf € 209.000 exclusief BTW) voor nieuwe of ingrijpend aangepaste ICT-voorzieningen de standaard EN 301 549 moet worden gevraagd.

Europese ontwikkelingen zorgen voor een wettelijke verplichting voor het gebruik van EN 301 549 voor het toegankelijk maken van ICT-producten en -diensten. Uiterlijk op 23 september 2018 zal de Europese richtlijn moeten zijn omgezet in nationale wetgeving. Deze wettelijke verplichting zal in stappen gaan gelden:

- 23 september 2019: nieuwe externe en interne websites moeten voldoen;
- 23 september 2020: oudere externe en (herziene) interne websites moeten voldoen;
- 23 juni 2021: alle mobiele applicaties van (semi-)overheid moeten voldoen.

Gebruikersvriendelijkheid

De website is het visitekaartje van het waterschap. Usability tests zijn handig om te testen of de website aan de wensen van de gebruikers voldoet. Er is geen wettelijke verplichting (op komst), maar enkele waterschappen hebben al ervaren dat dit soort testen loont. Gedachten gaan uit naar het gezamenlijk aanbesteden van usability tests (via Het Waterschapshuis) en het vergelijken van de uitkomsten (benchmarken).

Servicenormen

Met servicenormen maken waterschappen duidelijk welke dienstverlening inwoners, bedrijven, organisaties en andere overheden mogen verwachten. Servicenormen dragen bij aan transparantie en het managen van verwachtingen van burgers en bedrijven. Door servicenormen te implementeren kunnen waterschappen de kwaliteit en tevredenheid over hun dienstverlening verbeteren.

Het implementeren van de servicenormen is één van de verplichtingen uit het met het Rijk gesloten Convenant Vermindering Regeldruk. De waterschappen hebben hier invulling aan gegeven door in Unieverband gezamenlijk een set Servicenormen op te stellen. Deze uniforme set van servicenormen bevat afspraken over dienstverlening via de contactkanalen (internet, e-mail, telefoon, brieven en balie) privacy, meldingen alsmede de wettelijke termijnen voor klachten, kwijtschelding, bezwaarschriften, belasting en watervergunning.

De servicenormen zijn onderdeel van de vastgestelde Visie op Dienstverlening van waterschappen en onverminderd van belang in het kader van Digitaal 2017.

2.2.3 Berichten en bekend maken

Berichtenboxen

Het gemak voor burgers en bedrijven in het digitale verkeer dient vergroot te worden door bestuursorganen bijvoorbeeld te verplichten digitale berichten in ieder geval te versturen via de berichtenbox voor burgers / bedrijven. Alle gemeenten, waterschappen, provincies en andere organisaties die onder de Dienstenwet vallen hebben sinds 2009 al een berichtenbox voor bedrijven. De berichtenbox voor burgers is nog niet wettelijk verplicht. MijnOverheid Berichtenbox, zou aanvankelijk in de eerste tranche van de Wet GDI worden opgenomen, maar omwille van de tijd is hier vanaf gezien.

³ Denk hierbij aan schade, inspraak, klacht en domein overstijgende aspecten van dienstverlening.

MijnOverheid Lopende Zaken

MijnOverheid Lopende Zaken informeert de burger over zaken die hij/zij bij de overheid heeft lopen. Denk hierbij aan een belastingaanslag, een vergunningaanvraag, een subsidieverzoek of een klacht. Om deze informatie aan de burger te kunnen verstrekken, is zaakgericht werken randvoorwaardelijk.

Het is (nog) niet wettelijk verplicht om MijnOverheid Lopende Zaken te gebruiken. Het is nog niet bekend of deze verplichting er zo dadelijk komt bij de Omgevingswet of in een nieuwe tranche van de Wet GDI.

DROP

Als burgers en bedrijven in 2017 zaken die zij met de overheid doen digitaal kunnen afhandelen, moeten zij alle relevante overheidsinformatie digitaal kunnen raadplegen. In dit kader zal de Bekendmakingswet worden gewijzigd met als doel het digitaal toegankelijk maken van kennisgevingen en bekendmakingen van de overheid voor burgers en bedrijven (activiteit j).

Overheden publiceren alle kennisgevingen en bekendmakingen afhankelijk van het bestuursorgaan en de doelgroep in de Staatscourant, het gemeenteblad, provinciaal blad, waterschapsblad of blad van een gemeenschappelijke regeling. Deze publicaties zijn via verplicht gebruik van de Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties (GVOP) op één weblocatie te raadplegen. Daarnaast helpt de Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving (CVDR) overheden bij het beschikbaar maken van geconsolideerde regelgeving. De regelgeving in de CVDR is beschikbaar via overheid.nl en zodoende altijd, overal en voor iedereen goed toegankelijk.

Meer informatie over de elektronische bekendmaking van algemeen verbindende voorschriften treft u aan in de [circulaire](#) 'Verplichte elektronische bekendmaking van algemeen verbindende voorschriften per 1-1-2014' van het ministerie van BZK.

GVOP en CVDR zijn vanaf begin 2016 samengevoegd in het product Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties (DROP). Met DROP wordt het publicatieproces geïntegreerd met het consolidatieproces. Het gebruik van DROP wordt vanaf 1 januari 2019 wettelijk verplicht. In aanloop hier naartoe zal GVOP op 1 april 2018 worden uitgefaseerd.

2.2.4 Overig

Het gaat bij deze activiteiten over het gezamenlijk voorbereiden van de procesgang, uitwerken van producten en diensten, uitwerken van ketenintegratie en van algemene informatie rechten en plichten. Deze activiteiten hebben de laagste prioriteit gekregen binnen het programma Digitaal 2017. E.e.a. wordt door de waterschappen opgepakt in voorbereiding op de Omgevingswet.

2.3 OMGEVINGSWET

In 2019 zal de Omgevingswet een groot aantal van de huidige wetten voor de fysieke leefomgeving vervangen. Regels op het gebied van omgevingsrecht worden gebundeld en vereenvoudigd. Deze wijzigingen hebben een grote invloed op de besluitvorming en werkprocessen bij alle betrokken partijen. De wet geeft ruimte om integraal beleid te voeren en maatwerk te leveren dat aansluit op ontwikkelingen in de samenleving.

2.3.1 Digitaal Stelsel Omgevingswet

Voor de uitvoering van de Omgevingswet is het belangrijk dat de juiste informatie over een bepaald gebied met één klik op de kaart beschikbaar is voor de gebruiker. Daarom wordt tot 2024 gewerkt aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het DSO bestaat uit:

- [Eén loket met gebruikerstoepassingen die op een gestandaardiseerde manier informatie aanbieden die initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegde gezagen, in de praktijk nodig hebben om zich te informeren of te oriënteren.](#)
- [Een centrale informatie-infrastructuur, waarvoor heldere afspraken en digitale standaarden gelden, om overzicht en inzicht te kunnen bieden.](#)
- [Informatiehuizen die op de informatie-infrastructuur aangesloten zijn en die vanuit verschillende beleidsvelden \(zoals water, bodem, lucht, geluid, etc.\) op een gestandaardiseerde manier informatie ontsluiten.](#)

Het DSO ondersteunt de informatie-uitwisseling met inwoners en bedrijven, maar ook de processen voor planvorming, vergunningverlening, toezicht en handhaving bij de overheid zelf.

In eerste instantie worden bestaande voorzieningen als het Omgevingsloket Online (OLO), de Activiteitenbesluit Inter-net Module (AIM) en Ruimtelijke plannen geschikt gemaakt voor de Omgevingswet.

2.3.2 Voorzieningen

Vanaf 2018 hebben de waterschappen een aantal voorzieningen nodig om met de Omgevingswet te kunnen werken. Het gaat onder meer om een webportaal (voor toegang tot het DSO), een landelijke registratie van omgevingsdocumenten (voor inzicht in geldende regels), het Informatiehuis Ruimte en een gegevenscatalogus (een overzicht van diensten die via het stelsel worden geboden). Deze voorzieningen worden als onderdeel van het DSO centraal ontwikkeld. Wanneer deze voorzieningen gereed zijn, zullen de waterschappen er op aan moeten sluiten. Waar mogelijk worden bestaande (GDI)voorzieningen, werkwijzen en standaarden ingezet. Denk hierbij aan basisregistraties,

voorzieningen voor digitale dienstverlening, afspraken over informatieveiligheid, bestaande uitwisselstandaarden en zaakgericht werken.

2.3.3 Voorbereiding waterschappen

Waterschappen kunnen zich nu al voorbereiden op de komst van het DSO. Het is belangrijk om het gesprek met bestuurders, verantwoordelijk managers en ICT'ers alvast te voeren. Er kunnen al i-projecten worden benoemd en stappen gezet om daar via de begroting geld voor te reserveren. De eigen informatiehuishouding dient op orde te zijn, onder andere op het gebied van informatieveiligheid, gebruik van de basisregistraties, kwaliteit van de gegevens (moeten voldoen aan de 3 B's, betrouwbaar, bruikbaar en bestendig), toepassing van afgesproken standaarden en zaakgericht werken.

Daarnaast zullen waterschappen bepaalde onderdelen gezamenlijk of zelfs op landelijk niveau oppakken. Door deel te nemen aan pilots of door mee te lezen en mee te denken, kunnen de waterschappen invulling aan deze samenwerking geven. In de zomer van 2017 zal er een roadmap voor aansluiting op de voorzieningen beschikbaar komen via de website www.AanDeSlagMetDeOmgevingswet.nl.

2.4 PRIVACY

Privacy raakt elk digitaal aspect op het moment dat er persoonsgegevens (in de breedste zin van het woord) mee gemoeid zijn. Zodra er persoonsgegevens betrokken zijn bij een digitale tool c.q. project, moet er aandacht voor privacy zijn. De [Handreiking bescherming persoonsgegevens voor waterschappen](#) is hierbij behulpzaam. In deze handreiking staan de stappen genoemd die waterschappen dienen te nemen om aan de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en de Wet meldplicht datalekken te voldoen.

2.4.1 Wet bescherming persoonsgegevens

De Wbp is op 1 september 2001 in werking getreden en geeft regels ter bescherming van de privacy van burgers. De Wbp geeft burgers bepaalde rechten, zoals het recht om te weten wat er met zijn persoonsgegevens gebeurt. Burgers mogen hun gegevens (tegen betaling) te allen tijde inzien, verzoeven tot correctie van hun gegevens en bezwaar maken tegen de verwerking van hun persoonsgegevens. Organisaties die persoonsgegevens verwerken, hebben bepaalde plichten. Zo mogen persoonsgegevens alleen verzameld en verder verwerkt worden als daarvoor welbepaalde en uitdrukkelijk omschreven doelen zijn en deze doelen gerechtvaardigd zijn door bijvoorbeeld toestemming van de betrokken burger. Ook moeten organisaties burgers laten weten wat zij met hun gegevens (gaan) doen.

2.4.2 Algemene Verordening Gegevensbescherming

De General Data Protection Regulation (GDPR), in het Nederlands de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), is een Europese verordening die op 25 mei 2016 - met een invoeringsperiode van twee jaar - in werking is getreden. De AVG vervangt de huidige Privacyrichtlijn 95/46/EG die door de lidstaten op verschillende wijze is geïmplementeerd in de nationale wetgeving: in Nederland de Wbp. Zodoende zijn straks in de hele EU dezelfde privacyregels van kracht.

In de AVG staat een aantal extra verplichtingen ten opzichte van de huidige situatie in Nederland:

- [Het vastleggen van gegevensverwerkingen. De AVG verplicht een organisatie om bij te houden welke persoonsgegevens worden verwerkt, welke verwerkingen hebben plaatsgevonden, op welke \(wettelijke\) basis de verwerkingen plaatsvinden en welke beveiligingsmaatregelen zijn genomen;](#)
- [Het sluiten van verwerkerovereenkomsten met externe leveranciers waarin afspraken staan over de gegevensverwerking;](#)
- [Als gebruik wordt gemaakt van geautomatiseerde besluitvorming \(ook wel profilering genoemd\), moet de betrokkene hiervan op de hoogte worden gesteld;](#)
- [Er moet een functionaris Gegevensbescherming worden aangesteld met een takenpakket zoals in de AVG omschreven.](#)

De AVG verplicht expliciet om in het ontwerp (Design) van systemen rekening te houden met de bescherming van persoonsgegevens. In dit ontwerp moeten technische en organisatorische maatregelen de gegevensverwerking beperken tot de noodzaak. Dit moet vervolgens in alle standaardinstellingen van het systeem worden opgenomen (Default).

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) blijft onder de AVG belast met het toezicht op de naleving. Anders dan bij de Wbp kunnen aan het niet voldoen aan de wetgeving boetes worden opgelegd. Deze boetes kunnen oplopen tot 20 miljoen euro of maximaal 4 procent van de wereldwijde jaaromzet van de verantwoordelijke organisatie.

2.4.3 Wet meldplicht datalekken

Op 1 januari 2016 is de Nederlandse Wet meldplicht datalekken in werking getreden. Een datalek treedt op als er sprake is van onbevoegde toegang tot of vernietiging, wijziging of vrijkomen van persoonsgegevens zonder dat dit de bedoeling is van diegene die verantwoordelijk is voor deze gegevens. Het is een wettelijke vereiste om een datalek te melden naar de Autoriteit persoonsgegevens en in sommige gevallen naar de betrokkene.

2.5 OPEN DATA

Door als waterschap op eigen initiatief actief overheidsinformatie als open data aan te bieden, wordt hergebruik van overheidsinformatie mogelijk gemaakt en vereenvoudigd. Hergebruik van informatie in de vorm van data kan economische en maatschappelijke meerwaarde opleveren voor burgers, bedrijven en andere overheidsorganisaties, maar ook het waterschap zelf in de vorm van kwaliteitsverbetering van de data, reductie van de beheerskosten, transparantie en toegankelijkheid.

Onlangs heeft de Unie van Waterschappen een [handreiking voor open data](#) uitgebracht om de waterschappen op weg te helpen met deze ontwikkeling. Sommige data worden al door de waterschappen als open data beschikbaar gesteld, bijvoorbeeld vanuit wettelijke verplichtingen als INSPIRE en de Kader Richtlijn Water (KRW) of documentatie zoals jaarverslagen, beleidsovereenkomsten en besluiten op Wob-verzoeken. Vooral op het gebied van geografische datasets (kenmerken van dijkringen en andere waterstaatswerken, kernregistraties, meetlocaties en hydrografie) en meetgegevens (waterkwaliteitsgegevens, waterstanden, watertemperatuur en debieten) kan nog meerwaarde worden behaald. In bijlage 2 van de handreiking staat een overzicht van de veelgevraagde datasets van de waterschappen. Het loont om na te gaan of in ieder geval deze data als open data kunnen worden aangeboden.

2.5.1 Aquo-standaard

Door open data gestandaardiseerd beschikbaar te stellen neemt de bruikbaarheid ervan toe. De Aquo-standaard maakt het mogelijk om op een uniforme manier gegevens uit te wisselen tussen waterbeheerders, maar ook tussen derden die betrokken zijn bij het waterbeheer of anderen die open data uit de watersector willen hergebruiken. De Aquo-standaard geeft standaarddefinitie en modellen, zoals ook het nieuwe Informatiemodel Water met betrekking tot meetgegevens (IMWA Metingen).

2.5.2 Data Model (DAMO)

Een Data Model (DAMO) is een op de Aquo-standaard gebaseerd databaseschema met tools voor de waterschappen. Gegevens die voldoen aan de DAMO standaard zijn gebruiksvriendelijk en efficiënt beschikbaar. Dit vergroot de bruikbaarheid van open data voor derden. DAMO is gebaseerd op de eisen die gesteld worden door standaarden en programma's zoals het Informatiemodel Water (IMWA), de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en het Wettelijk BeoordelingsInstrumentarium (WBI) voor primaire keringen.

Momenteel zijn er twee DAMO's ontwikkeld; DAMO Watersysteem en DAMO Keringen. Deze datamodellen zorgen voor uniforme opslag van waterschapsgegevens. Dit maakt de uitwisseling van informatie met andere waterschappen en derden eenvoudiger. Andere DAMO's, zoals de DAMO Afvalwatersysteem, zijn in ontwikkeling.

2.5.3 Gevoorziening / Centrale Distributielaag

De Gevoorziening is ontwikkeld voor de waterschappen om geografische informatie zichtbaar te maken op internet. Via services wordt deze informatie gepubliceerd op een digitale kaart. De waterschappen gebruiken dit systeem in eerste instantie om te kunnen voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn INSPIRE. Daarnaast kunnen zij op dezelfde manier ook andere geo-informatie publiceren. Voor andere organisaties is het eveneens mogelijk om met het technische concept in korte tijd een eigen voorziening in te richten. Begin 2017 wordt de Gevoorziening vervangen door een [Centrale Distributielaag](#) (CDL). De CDL zorgt ervoor dat de gegevens van de waterschappen (denk aan gegevens over watergangen en waterkeringen) als een landelijk beeld worden gepresenteerd via Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDOK).

2.5.4 INSPIRE

De Europese kaderrichtlijn INSPIRE verplicht de Europese lidstaten vanaf 2011 om geo-informatie te harmoniseren en openbaar te maken. INSPIRE zorgt er zo voor dat geo-informatie van goede kwaliteit beschikbaar, vindbaar en bruikbaar is. In totaal gaat het om [34 thema's](#), verdeeld over Annex I (9 thema's), Annex II (4 thema's) en Annex III (21 thema's).

Nederland realiseert een nationaal INSPIRE-netwerk, inclusief portaal ([nationaalgeoregister.nl](#)), voor de beschikbaarstelling van geo-informatie met metagegevens. De waterschappen leveren hun gegevensverzamelingen hieraan aan via de Gevoorziening van Het Waterschapshuis.

Inhoudelijke harmonisatie

Inmiddels bieden alle waterschappen hun datasets, waaronder de waterschapsgrenzen, via de Gevoorziening aan. Hiermee voldoen ze aan de huidige INSPIRE verplichtingen. De volgende INSPIRE deadlines zijn nog van toepassing (zie ook de [roadmap](#)):

- [Voor Annex I dient op 23 november 2017 – in geval van bestaande datasets – de data te zijn omgezet naar het datamodel dat middels de dataspecificaties is vastgesteld. Deze data dient in een view- en downloadservice te zijn ontsloten, en te zijn voorzien van metadata. Een uitzondering hierop zijn het gebruik van een aantal codelists \(domeinlijsten\). Deze hoeven pas in februari 2018 geharmoniseerd te zijn.](#)

- Voor Annex II en III dient op 21 oktober 2020 – in geval van bestaande datasets – de data te zijn omgezet naar het datamodel dat middels de dataspecificaties is vastgesteld. Deze data dient in een view- en downloadservice te zijn ontsloten, en te zijn voorzien van metadata.

Harmonisatie houdt in dat de data conform het INSPIRE-datamodel beschikbaar is én dat de data inhoudelijk geharmoniseerd is. Afgezien van de waterschapsgrenzen hebben de waterschappen zich nog niet zo met inhoudelijke harmonisatie bezig gehouden. Zo moeten bijvoorbeeld de waterlopen tussen de verschillende waterschappen netjes doorlopen en zou de kaart met DrainageBasins landsdekkend moeten zijn.

2.5.5 Wet hergebruik overheidsinformatie en Wet open overheid

Op 18 juli 2015 is de Wet hergebruik van overheidsinformatie (WHO) in werking getreden. Burgers en bedrijven kunnen een verzoek indienen tot het verstrekken van overheidsinformatie. De wet verplicht niet tot actief ter beschikking stellen van informatie als open data. Actieve openbaarheid zal door middel van de Wet Open Overheid (WOO) worden gerealiseerd.

De WOO is een initiatiefwet die 19 april 2016 door de Tweede Kamer is aangenomen. De WOO zal de toegang tot publieke informatie als recht van burgers verankeren en de huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen. Actieve openbaarheid wordt versterkt door het verplicht stellen van openbaarmaking uit eigen beweging van bepaalde categorieën informatie. Volgens het huidige wetsvoorstel moeten overheidsorganen een online beschikbaar register gaan bijhouden van de documenten en datasets waarover zij beschikken. Dit dreigt onuitvoerbaar te worden en hele hoge kosten met zich mee te brengen, vandaar dat de Eerste Kamer de WOO op 13 september 2016 heeft aangehouden in afwachting van een impactanalyse.

Het doel van de WOO wordt in principe door iedereen onderschreven, namelijk het transparanter maken van (semi-)overheden om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. Dit geldt ook voor het uitgangspunt "Alles wat niet vertrouwelijk is, is openbaar". De WOO richt zich op het publiceren van open data, waarbij de wet vooralsnog ruimte laat om te kiezen welke. De data moeten wel beschikbaar worden gesteld in een machine leesbaar formaat.

2.6 ARCHIVERING

2.6.1 Archiefwet

Om overheidsinformatie te kunnen verstrekken, moet het in ieder geval beschikbaar en toegankelijk zijn. Overheidsorganisaties moeten dan ook aan een aantal wettelijke verplichtingen ten aanzien van hun archiefvorming en –beheer voldoen. Ook digitale informatie valt onder de Archiefwet.

De Archiefwet kent geen algemene bewaartermijn voor archiefbescheiden. De wet schrijft wel voor dat elk overheidsorgaan moet beschikken over één of meer selectielijsten. Een selectielijst regelt welke categorieën archiefbescheiden op termijn vernietigd moeten worden, en welke voor altijd bewaard blijven. Blijvend te bewaren stukken worden uiteindelijk overgebracht naar een archiefbewaarplaats. In 2017/2018 zal een nieuwe selectielijst voor de waterschappen worden vastgesteld.

2.6.2 Archief 2020 en AIDO

De digitalisering stelt waterschappen voor de uitdaging om informatie duurzaam te bewaren en toegankelijk te houden. Eind 2012 heeft de Unie samen met de andere overheden een Archiefconvenant ondertekend, waarna de Unie in samenwerking met de VNG, IPO en het Nationaal Archief een innovatieprogramma Archief2020 hebben opgezet. Het doel van Archief 2020 was te komen tot duurzame toegankelijkheid van (digitale) overheidsinformatie en een toekomstvaste archieffunctie. Denk daarbij aan het realiseren van e-depots en opstellen van landelijke standaarden. Daarnaast werkten VNG, IPO en de Unie van Waterschappen samen aan de vergroting van het bestuurlijke draagvlak en ondersteuning van het veld in het kader van het project Archiefinnovatie Decentrale Overheden (AIDO).

Eind 2016 is het Archiefconvenant 2012–2016 geëindigd en daarmee het innovatieprogramma Archief2020 en het project AIDO. Er moet echter nog veel gebeuren om de ontwikkelde standaarden en producten te implementeren en zo de verantwoording en openbaarheid te borgen. Inrichting van en aansluiting op een e-depotvoorziening maakt hier onderdeel van uit.

Lokale overheden moeten zien te komen tot (gezamenlijke) e-depotvoorzieningen om informatie duurzaam te beheren. Het e-depot stelt eisen aan hoe de archiefbescheiden worden overgedragen o.a. ten aanzien van de metadata. Welke metadata gebruikt moeten worden, zijn vastgelegd in de TMLO (Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden). De waterschappen behoren deze metadata nu al in hun systemen te gebruiken.

2.6.3 Relatie Omgevingswet - Archivering

Zowel vanuit de politiek als de Omgevingswet ontstaat er druk om werk van digitaal archiveren te maken. De minister van BZK heeft de Tweede Kamer toegezegd in het najaar van 2016 in te gaan op de motie-Veldman c.s., die de regering verzoekt om in samenspraak met VNG, IPO en UvW een actieplan op te stellen om de informatiehuishouding van overheden op orde te brengen. Uit het onderzoek van de motie blijkt dat er nog veel moet gebeuren om de informatie op orde te krijgen binnen de overheden. In dit kader hebben de decentrale overheden BZK gevraagd om in te stemmen met het door hen opgestelde "Actieplan Informatie (archieven) op orde decentrale overheden 2017 – 2020" en een financiële bijdrage te leveren voor uitvoering van het actieplan.

Daarnaast maakt de Omgevingswet digitaal archiveren noodzakelijk. Omgevingsplannen en vergunningen moeten zo dadelijk digitaal beschikbaar komen en duurzaam worden beheerd vanwege de rechtsgevolgen die eraan zijn verbonden. In het rapport "Verkenning Omgevingswet & Archivering" wordt zodoende geadviseerd aan te sluiten bij het concept van 'zaakgericht werken'. Dat biedt mogelijkheden voor het gestructureerd invullen van digitaal werken in combinatie met digitale dossiervorming en archivering.

2.7 OVERIG

2.7.1 WILMA

De Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) is het gemeenschappelijke architectuurkader van de Nederlandse overheden. De Waterschaps Informatie & Logisch Model Architectuur (WILMA) is een dochter van de NORA en is het sectorale referentiekader voor de waterschappen.

De WILMA is heel bruikbaar, maar wordt in de praktijk nauwelijks door de waterschappen gebruikt en zodoende ook al enige jaren niet meer beheerd. Eind 2016 hebben de waterschappen de meerwaarde van WILMA wel onderkend en is de behoefte geuit om de WILMA te updaten en te beheeren. Het Waterschapshuis heeft dit opgepakt en verwacht in 2017 een nieuwe WILMA te presenteren.

2.7.2 IPv6

Internet Protocol versie 6 (IPv6) is versie 6 van het internet-protocol voor het toewijzen van IP-adressen. Het is de opvolger van IPv4, waarbij het tekort aan beschikbare IP-adressen (ongeveer 4 miljard) een probleem oplevert.

De overgang naar IPv6 biedt de mogelijkheid om een overheidsbreed IPv6-nummerplankader op te stellen. Hiermee krijgen alle overheidsorganisaties binnen Nederland IPv6-adressen uit één reeks of een klein aantal reeksen IPv6-adressen en gebruiken zij deze adressen op een gestandaardiseerde manier. Dit maakt het mogelijk om

IP-pakketten snel in firewalls te identificeren als komende van een overheidsorganisatie en een globale inschatting van het gewenste beveiligingsniveau te maken.

Logius heeft voor de overheid IPv6 nummerblok (serie opeenvolgende IP nummers) gereserveerd waarvan een deel aan de waterschappen is toebedeeld. Er zijn nog geen afspraken hoe waterschappen met dit nummerblok zullen omgaan: ieder voor zich of op basis van een gezamenlijke strategie. Waterschappen nemen op dit moment veelal via leveranciers IPv6 nummerblokken op en ervaren geen problemen. Een gezamenlijke strategie kan voordelen bieden ten aanzien van informatiebeveiliging, maar ook voor het beheer van gezamenlijke applicaties of bij fusies tussen waterschappen. In hoeverre een dergelijke strategie noodzakelijk is, wordt nog onderzocht.

2.7.3 WION / WIBON

In de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) staat dat waterbeheerders hun kabels en leidingen moeten registreren bij het Kadaster. Dit geldt ook voor alle andere beheerders van ondergrondse kabels en leidingen, zoals elektriciteitskabels, gas-, olie- en waterleidingen. Het centraal registreren van leidinginformatie is nodig om graafschade te voorkomen. Voordat ergens wordt gegraven, is het belangrijk dat bekend is waar de kabels en leidingen zich bevinden. Hierdoor kunnen mogelijke ongelukken, schade en vertragingen worden voorkomen.

Om te voldoen aan de WION gebruiken de waterschappen het WION-portaal van Geodan van den Berg. De leidinginformatie wordt door de waterschappen aangeleverd aan het WION-portaal. Het portaal zorgt er vervolgens voor dat graafmeldingen correct worden afgehandeld. Concreet betekent dit dat een aannemer die ergens gaat graven van te voren een melding krijgt waar de leidingen van het waterschap precies liggen.

Naar verwachting dient de minister van Economische Zaken in het tweede kwartaal van 2017 de nieuwe Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten (WIBON) in bij de Tweede Kamer. De nieuwe WIBON vervangt de WION en wijzigt de Telecommunicatiewet. Hiermee zet het kabinet een Europese richtlijn om in wetgeving die de kosten voor het aanleggen van snelle telecomnetwerken vermindert door het gebruik van bestaande infrastructuur.

Voortaan zal dus ook informatie over bovengrondse netten moeten worden bijgehouden, zoals kasten, masten en technische ruimtes. Geodan van der Berg zal hiertoe het huidige WION systeem vervangen door het nieuwe WIBON-systeem.

2.7.4 ETRS

Het Kadaster, Rijkswaterstaat en de Dienst der Hydrografie zijn verantwoordelijk voor de zogenaamde Nederlandse geodetische infrastructuur op land en zee. Samen met Geonovum als procesbegeleider en standaardisatie-expert hebben zij een verkenning uitgevoerd naar één van de onderdelen daarvan: het coördinatenreferentiestelsel voor horizontale positie. Is een overstap mogelijk van het nationaal en landgeoriënteerde stelsel van de Rijksdriehoeksmeting naar het internationaal georiënteerde en ook op zee geldende ETRS89, als onderligger van de nationale geoinformatie infrastructuur?

Sinds 1 oktober 2000 is ETRS89 het officiële coördinatenstelsel van Nederland. De locatie van data wordt in dit stelsel vastgelegd in de vorm van geografische coördinaten (geografische lengte en breedte). Om ruimtelijke data vervolgens te kunnen visualiseren, om ruimtelijke dataproducten te kunnen maken en om analyses te kunnen doen in het platte vlak (x, y) is echter een projectie nodig. In Nederland wordt hiervoor op land gebruik gemaakt van Rijksdriehoeksmeting. Steeds vaker wordt de vraag gesteld of Nederland ook voor de opslag en uitwisseling van ruimtelijke gegevens op land gebruik zou moeten maken van de ongeprojecteerde coördinaten in ETRS89 in plaats van de projectiecoördinaten in de Rijksdriehoeksmeting. De Rijksdriehoeksmeting is immers alleen gedefinieerd voor het vaste land van Nederland, terwijl ETRS89 ook internationaal en op zee is gedefinieerd.

In 2015 is een impactanalyse uitgevoerd naar de gevolgen naar het overstappen naar ETRS. Kern van het advies is om onder regie, gefaseerd en via een programmatische aanpak over te gaan tot de implementatie van ETRS89 als het standaard coördinatenreferentiestelsel voor de uitwisseling van geografische informatie. De Rijksdriehoeksmeting blijft, volgens de bestaande definitie, beschikbaar als optionele kaartprojectie voor visualisaties en analyses op land, afgeleid uit ETRS89.

De projectgroep adviseert ook om de conversie tussen ETRS89 en de Rijksdriehoeksmeting te herontwerpen waardoor het voldoen aan de uitwisselverplichting voor iedere organisatie haalbaar wordt. Kern van het advies is om onder regie, gefaseerd en via een programmatische aanpak over te gaan tot de implementatie van ETRS89 als het standaard coördinatenreferentiestelsel voor de uitwisseling van geografische informatie. De Rijksdriehoeksmeting blijft, volgens de bestaande definitie, beschikbaar als optionele kaartprojectie voor visualisaties en analyses op land, afgeleid uit ETRS89. De projectgroep adviseert ook om de conversie tussen ETRS89 en de Rijksdriehoeksmeting te

herontwerpen waardoor het voldoen aan de uitwisselverplichting voor iedere organisatie haalbaar wordt.

2.7.5 Wettelijk Beoordelingsinstrumentarium (WBI) 2017 en Waterveiligheidsportaal

De Waterwet schrijft voor dat de beheerders van primaire waterkeringen tenminste eens in de twaalf jaar moeten beoordelen of hun keringen aan de wettelijke veiligheidseisen voldoen. De manier waarop deze beoordeling moet worden uitgevoerd, wordt vastgelegd in een wettelijk instrumentarium.

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu actualiseert Rijkswaterstaat dit instrumentarium voor iedere ronde. Dat gebeurt op basis van nieuwe kennis, inzichten uit onderzoek en ervaringen met het vorige instrumentarium. Voor de komende beoordelingsronde, die begin 2017 is gestart, is de actualisatie ingrijpender dan vorige keren. Reden is de nieuwe veiligheidsnormering die per 1 januari 2017 is ingevoerd. Deze normering gaat uit van een overstromingsrisicobenadering, waarbij niet alleen wordt gekeken naar de kans op een overstroming, maar ook naar de gevolgen ervan. In 2050 moeten alle primaire waterkeringen aan de nieuwe veiligheidsnormen voldoen.

De beoordeling kent drie fases: voorbereiding, uitvoering en rapportage. Bij de voorbereiding gaat het onder andere om het verzamelen en klaarzetten van data – het datamanagement – en het voorbereiden van de uitvoering van de beoordeling. De uitvoering omvat het uitvoeren van toetsen voor de verschillende toetssporen, het afleiden van de hydraulische belastingen en het opstellen van het veiligheidsoordeel over het dijktraject.

Tot slot stelt de beheerder een rapportage op over de toestand van het dijktraject. Deze rapportage is input voor de Inspectie Leefomgeving en Transport die een rijksoordeel toevoegt. Verder kan de uitvoer worden gebruikt voor het aanmelden bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Ter ondersteuning van dit proces heeft het Informatiehuis Water het [Waterveiligheidsportaal](#) ontwikkeld. Het Waterveiligheidsportaal maakt het mogelijk om:

- [Op elk moment een landelijk beeld te geven \(publiekelijk toegankelijk\) van de veiligheidstoestand van de primaire waterkeringen op basis van de wettelijke toetsing. De beoordelingsresultaten komen, herleidbaar tot de brondata, beschikbaar door de gebruikte schematisaties, \(beschrijving van de\) gebruikte brondata en procesinformatie landelijk te ontsluiten. Zowel de vigerende toestand als de eerder bepaalde toestand worden via versiebeheer beschikbaar gesteld en kunnen worden vergeleken;](#)

- Het veiligheidsoordeel van de beheerder te toetsen en daarbij te voorzien van procesinformatie en een conformiteitscheck (Inspectie Leefomgeving en Transport);
- Op basis van de veiligheidsbeoordeling waterkeringen die niet voldoen aan de norm (als versterkingsproject) aan te melden bij het Hoogwaterbeschermingsprogramma;
- De prioritering / programmering van de in het Hoogwaterbeschermingsprogramma opgenomen waterkeringen als landelijk beeld beschikbaar te stellen;
- De voortgang van versterkingsprojecten (in het kader van het hoogwaterbeschermingsprogramma) als landelijk beeld beschikbaar te stellen.

---

3. CHECKLIST DIGITALISERING WATERSCHAPPEN

Duidelijk is dat er de komende jaren veel op de waterschappen afkomt qua digitalisering. Niet alles hoeft tegelijkertijd gerealiseerd te worden en sommige zaken hebben een hogere prioriteit dan andere.

De checklists in dit hoofdstuk bieden inzicht in wat moet, wat hoor en wat loont voor de waterschappen, geordend naar de vijf principes uit het Digikompass:

1. Waterschappen zijn toegankelijk
2. Waterschappen reageren alert
3. Waterschappen zijn transparant
4. Waterschappen zijn betrouwbaar
5. Waterschappen werken samen

Door de checklists in te vullen, krijgen de waterschappen inzicht in hoe ver ze zijn op het gebied van digitalisering en wat er de komende tijd nog allemaal moet gebeuren. Door de resultaten met elkaar te delen, wordt duidelijk waar samenwerking mogelijk is en extra ondersteuning nodig is om ervoor te zorgen dat de waterschappen hun digitaliseringsopgaven tijdig kunnen realiseren.

	Gerealiseerd / loopt
	Wordt aan gewerkt
	Niets / (te) weinig aan gedaan

3.1 WATERSCHAPPEN ZIJN TOEGANKELIJK

Onderdeel	Wat moet, wat hoort en wat loont	Deadline	Check	Toelichting
Top-7 te digitaliseren producten en diensten	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De volgende 7 producten en diensten worden op het hoogst mogelijke volwassenheidsniveau digitaal beschikbaar gesteld aan burgers en bedrijven (<i>Wijzing Awb</i>): 1. Watervergunning 2. Waterschapsbelasting bezwaar en beroep 3. Waterschapsbelasting kwijtschelding 4. Melding incidenten m.b.t. waterhuishouding 5. Melding werkzaamheden water of dijk 6. Contactformulier voor algemene vragen of opmerkingen 7. Bezwaar beslissing bestuursorgaan <p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Producten / diensten 1, 2, 5 en 7 worden achter DigiD (burgers) en eHerkenning (bedrijven) aangeboden (<i>GDI</i>). 	Dec. 2017		
Overige te digitaliseren producten en diensten	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Voor alle andere aanvragen van producten die niet tot de top-7 behoren, maar ook schriftelijk kunnen worden aangevraagd is een digitaal kanaal open en aanvragen worden in behandeling genomen (<i>Wijziging Awb</i>). 	Dec. 2017		
Webrichtlijnen	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De websites en apps van het waterschap voldoen aan de Europese toegankelijkheidsstandaard ETSI EN 301 549 (<i>Wet GDI 1^e tranche</i>) Bij aanbestedingen vanaf € 209.000 excl. BTW voor nieuwe of ingrijpend aangepaste ICT voorzieningen wordt de standaard EN 301 549 gevraagd (<i>Aanbestedingswet</i>) <p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Er worden structureel usability tests uitgevoerd om de gebruikersvriendelijkheid van de websites en apps van het waterschap te verbeteren (<i>Digitaal 2017</i>) <p><i>Wat loont:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Er worden structureel usability tests en audits uitgevoerd. 	Jan. 2019 2016 Dec. 2017 Dec. 2017		
MijnOverheid	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> MijnOverheid Berichtenbox wordt gebruikt voor het verzenden van belastingaanslagen en andere brieven (<i>GDI, Digitaal 2017</i>) <p><i>Wat loont:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> MijnOverheid Lopende Zaken wordt gebruikt in het kader van zaakgericht werken (<i>Omgevingswet</i>) 	Dec. 2017 2019		
Zaakgericht werken	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Zaakgericht werken is gerealiseerd op basis van de centraal vastgestelde Zaaktypecatalogus (<i>Omgevingswet</i>). 	2019		
Overheid.nl	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Alle door het waterschap geleverde producten en diensten aan burgers zijn vindbaar, zowel via de eigen site als via het overheidsportaal overheid.nl (<i>GDI, Digitaal 2017</i>) 	Dec. 2017		
Ondernemersplein	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Alle door het waterschap geleverde producten en diensten aan bedrijven zijn vindbaar, zowel via de eigen site als via het ondernemersplein.nl (<i>GDI, Digitaal 2017</i>). 	Dec. 2017		
Samenwerkende Catalogi	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Voor de vindbaarheid van informatie van de waterschappen op de websites overheid.nl en ondernemersplein.nl is aansluiting op Samenwerkende Catalogi (SC) gerealiseerd (<i>GDI, Digitaal 2017</i>). 	Dec. 2017		

Onderdeel	Wat moet, wat hoort en wat loont	Deadline	Check	Toelichting
Uniforme Productnamen Lijst	<p><i>Wat loont:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Voor de vindbaarheid van informatie van de waterschappen op de websites overheid.nl en ondernemersplein.nl wordt gebruik gemaakt van de Uniforme Productnamen Lijst (UPL) (<i>Digitaal 2017</i>) 	Dec. 2017		
Servicenormen	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De door de waterschappen opgestelde uniforme set van Servicenormen wordt gehanteerd (<i>Convenant vermindering Regeldruk en Visie op Dienstverlening van waterschappen</i>) 	2015		
IPv6	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Internet Protocol versie 6 is geïmplementeerd, waarvoor IPv6-adressen uit het overheidsbrede IPv6-nummerplan zijn aangevraagd. <p><i>Wat loont:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De IPv6 nummerblokken voor de waterschappen worden via de gezamenlijke strategie opgenomen. 	N.t.b.		
eFactureren	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> eFactureren is geïmplementeerd (<i>Aanbestedingswet</i>). eFactureren is opgenomen in de inkoopvoorwaarden de software is aangepast de processen zijn veranderd, zodat het waterschap eFacturen kan ontvangen en verwerken. 	Eind 2018		
Standard Business Reporting	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De aangifte van de vennootschapsbelasting wordt via Standard Business Reporting (SBR) gedaan. 	2017		

3.2 WATERSCHAPPEN REAGEREN ALERT

-

3.3 WATERSCHAPPEN ZIJN TRANSPARANT

Onderdeel	Wat moet, wat hoort en wat loont	Deadline	Check	Toelichting
Open data	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wettelijk verplichte datasets (INSPIRE, Kader Richtlijn Water) worden via de Centrale Distributielaag (CDL) aangeboden als open data. • INSPIRE: Annex I: in geval van bestaande datasets zijn de data omgezet naar het datamodel dat middels de dataspecificaties is vastgesteld. Deze data dient in een view- en downloadservice te zijn ontsloten, en te zijn voorzien van metadata. Annex II en III: in geval van bestaande datasets zijn de data omgezet naar het datamodel dat middels de dataspecificaties is vastgesteld. Deze data dient in een view- en downloadservice te zijn ontsloten, en te zijn voorzien van metadata. <p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Data Model (DAMO) Watersysteem en DAMO Keringen zijn geïmplementeerd <p><i>Wat loont:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ontsluiten van de veelgevraagde openbare data van de waterschappen, waarmee in potentie veel meerwaarde te creëren is. 	<p>2017</p> <p>23 nov. 2017</p> <p>21 okt. 2020</p> <p>N.t.b.</p> <p>N.t.b.</p>		
WION WIBON	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kabels- en leidingeninformatie van het waterschap wordt aangeleverd aan het WION-portaal • Informatie over bovengrondse netten en kabels- en leidingeninformatie van het waterschap wordt aangeleverd aan het nieuwe WIBON-portaal. 	<p>2012</p> <p>2017</p>		
ETRS	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Overgaan tot de implementatie van ETRS89 als het standaard coördinatenreferentiestelsel voor de uitwisseling van geografische informatie. 	N.t.b.		
WBI / Waterveiligheidsportaal	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • In drie stappen beoordelen of de keringen aan de wettelijke veiligheidseisen voldoen: voorbereiding, uitvoering en rapportage. <p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aansluiten op het Waterveiligheidsportaal voor de beoordeling 	<p>2017</p> <p>2017</p>		
DROP	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennisgevingen en bekendmakingen voor burgers en bedrijven worden digitaal toegankelijk gemaakt via DROP (Bekendmakingswet). 	Jan. 2019		
Archivering	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De nieuwe selectielijst voor de waterschappen is geïmplementeerd (<i>Archiefwet</i>). <p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden (TMLO) gebruiken in de systemen • De aansluiting op een e-Depotvoorziening is gerealiseerd. <p><i>Wat loont:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitaal (zaakgericht) werken 	<p>2018</p> <p>2016</p> <p>N.t.b.</p> <p>N.t.b.</p>		

3.4 WATERSCHAPPEN ZIJN BETROUWBAAR

Onderdeel	Wat moet, wat hoort en wat loont	Deadline	Check	Toelichting
Basisregistraties algemeen	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Voor de interne processen worden gegevens over: <ul style="list-style-type: none"> personen (<i>Wet BRP</i>) bedrijven (<i>Handelsregisterwet</i>) adressen en gebouwen (<i>Wet BAG</i>) percelen (<i>Kadasterwet</i>) kleinschalige topografie (<i>Kadasterwet</i>) WOZ-waarde (<i>Wet WOZ</i>) voertuigen (<i>Wegenverkeerswet</i>) inkomen (<i>Algemene wet inzake rijksbelastingen</i>) niet meer zelf uitgevraagd en opgeslagen, maar afgenomen uit de betreffende basisregistraties. Wanneer er een onjuistheid in de gegevens wordt geconstateerd, wordt dit teruggemeld richting de bronhouder. 	<p>2010</p> <p>2021</p> <p>2011</p> <p>2008</p> <p>2008</p> <p>2009</p> <p>2008</p> <p>2009</p> <p>Zie boven</p>		
Basisregistratie Kadaster (BRK)	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> het nieuwe product BRK-Levering is geïmplementeerd in de processen / systemen waar voorheen de Massale Output werd gebruikt. 	2016		
Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> er wordt aan de bronhouderplicht voldaan doordat de benodigde gegevens aan de Landelijke Voorziening BGT worden aangeleverd. de gegevens uit de BGT worden in alle relevante processen gebruikt mogelijke onjuistheden in de gegevens worden aan de andere bronhouders teruggemeld via 'Verbeter de kaart'. terugmeldingen van afnemers aan het waterschap worden tijdig afgehandeld 	Juli 2017		
Basisregistratie Ondergrond (BRO)	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ter voorbereiding op de aansluiting op de Landelijke Voorziening BRO zijn de volgende activiteiten ingeregeld: er is een Coördinator Ondergrond aangewezen de werkprocessen die door de BRO worden geraakt, zijn geïnventariseerd de contracten voor levering van gegevens door derden zijn aangepast er is aangesloten op het Bronhoudersportaal BRO er is in beeld gebracht wat de impact van de BRO is in relatie tot onder andere de Omgevingswet, Structuurvisie Ondergrond (STRONG), Kaderrichtlijn Water (KRW) en Bodeminformatie Delen tussen Overheid en Netbeheerders (BIDON) er is een interne businesscase opgesteld er wordt geparticipeerd in discussies over procesinrichting en standaarden. 	Medio 2017		
Basisregistratie WOZ	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De WOZ-waarden worden uit de Landelijke Voorziening WOZ afgenomen via de Abonnementsservice LV WOZ. De abonnementen lopen via Digilevering. Voor het berichtenverkeer met de LV WOZ wordt gebruik gemaakt van de Digikoppeling standaard. 	2018		
Basisregistratie Personen (BRP)	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Aansluiten op de nieuwe centrale BRP voorzieningen. Ter voorbereiding hierop is: <ul style="list-style-type: none"> het opdrachtgeverschap voor aansluiting op de BRP formeel belegd; een contactpersoon op tactisch/strategisch niveau aangewezen een aansluitstrategie bepaald 	Q4 2018 – Q2 2020		

Onderdeel	Wat moet, wat hoort en wat loont	Deadline	Check	Toelichting
Handelsregister	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Het mutatieabonnement op het Handelsregister wordt vervangen door aansluiting op HR Dataservice, waardoor de lokale kopie van het Handelsregister verdwijnt en uitsluitend met real-time data wordt gewerkt. 	N.t.b.		
Digimelding	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Voor het terugmelden van eventuele onjuistheden in de basisregistraties BAG en Handelsregister wordt gebruik gemaakt van Digimelding. De overige basisregistraties moeten nog aansluiten op Digimelding. Om gebruik te kunnen maken van Digimelding, is gebruikers-authenticatie door een eHerkenningmiddel van minimaal betrouwbaarheidsniveau 2 verplicht. 	2015		
Digilevering	<p><i>Wat loont:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Via Digilevering worden alleen berichten ontvangen van die gebeurtenissen (wijzigingen) in het Handelsregister en de BAG waarover het waterschap geïnformeerd wil worden. 	N.v.t.		
Bescherming persoonsgegevens	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De stappen uit de handreiking "Bescherming persoonsgegevens voor waterschappen" (<i>Wbp</i>) zijn doorlopen en hebben geresulteerd in: <ul style="list-style-type: none"> een inventarisatie waar in de organisatie persoonsgegevens worden verwerkt per verwerking van persoonsgegevens is vastgesteld: <ul style="list-style-type: none"> het doel van de verwerking de grondslag van de verwerking welke persoonsgegevens verwerkt worden de herkomst van de persoonsgegevens of er een informatieplicht is naar de betrokkene of er een meldplicht is naar de Autoriteit Persoonsgegevens er is vastgesteld of er toestemming is gevraagd en verkregen voor verwerking van het persoonsgegeven dan wel of verwerking van het betreffende persoonsgegeven wenselijk is bewerkerovereenkomsten met partijen die actief zijn in de keten een privacy-risicoanalyse en bijbehorende technische, juridische, beleidsmatige en organisatorische beveiligingsmaatregelen vastgestelde privacydoelstellingen voor de korte en lange termijn 	2016		
AVG	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De verplichtingen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming, aanvullend op de huidige Wbp, worden nagekomen: <ul style="list-style-type: none"> Er wordt bijgehouden welke persoonsgegevens worden verwerkt, welke verwerkingen hebben plaatsgevonden, op welke (wettelijke) basis de verwerkingen plaatsvinden en welke beveiligingsmaatregelen zijn genomen; Er zijn verwerkersovereenkomsten afgesloten met externe leveranciers waarin afspraken staan over de gegevensverwerking; Betrokkenen worden op de hoogte gesteld van profilering als hiervan gebruik wordt gemaakt; Er is een functionaris voor Gegevensbescherming aangesteld met een takenpakket zoals in de AVG omschreven. 	25 mei 2018		

Onderdeel	Wat moet, wat hoort en wat loont	Deadline	Check	Toelichting
Meldplicht datalekken	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De stappen uit de handreiking "Bescherming persoonsgegevens voor waterschappen" (Wet Meldplicht Datalekken) zijn doorlopen en hebben geresulteerd in: <ul style="list-style-type: none"> - een vastgesteld incidentmanagementplan of –procedure - een portefeuillehouder privacy op bestuurlijk niveau - een projectleider privacy en eventueel een functionaris gegevensbescherming - een incident response team - een ingericht meldpunt - een werkinstructie voor de medewerkers - afspraken met eventuele bewerkers - een ingerichte incidentenregistratie 	2016		
Informatie-veiligheid	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> De BIWA is geïmplementeerd door het opstellen van informatie-beveiligingsbeleid (<i>Wet GDI 1^e tranche</i>) met aandacht voor: <ul style="list-style-type: none"> - de interne organisatie - beheer van bedrijfsmiddelen - personele beveiliging - fysieke beveiliging en beveiliging van de omgeving - beheer van communicatie- en bedieningsprocessen - toegangsbeveiliging - verwerving, ontwikkeling en onderhoud van informatie-systemen - bedrijfscontinuïteitsbeheer - naleving 	Jan. 2019		
DigiD	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Aansluiten op DigiD CGI, zodat burgers beveiligde toegang tot de digitale producten en diensten van het waterschap hebben (GDI) <p><i>Wat loont:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Aansluiten op DigiD SAML zodat burgers ingelogd blijven 	2010 N.v.t.		
eHerkenning	<p><i>Wat hoort:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Aansluiten op eHerkenning, zodat bedrijven beveiligde toegang tot de producten en diensten van het waterschap hebben (GDI) 	2015		
eID	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Het waterschap is aangesloten op eID (Wet GDI 1e tranche), zodat burgers en bedrijven beveiligde toegang tot de digitale producten en diensten van het waterschap hebben: Veiligheidsniveau's producten en diensten zijn vastgesteld Contract(en) met Ontsluitingsdienst(en) is (zijn) afgesloten Audit is ingericht <p>DigiD is uitgefaseerd</p>	Jan. 2019 Jan. 2022		
eIDAS	<p><i>Wat moet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Het waterschap is aangesloten op een makelaar van eHerkenning Idensys 	18 sept. 2018		

3.5 WATERSCHAPPEN WERKEN SAMEN

Onderdeel	Wat moet, wat hoort en wat loont	Deadline	Check	Toelichting
WILMA	<i>Wat hoort:</i> <ul style="list-style-type: none"> • WILMA wordt gebruikt als gemeenschappelijk architectuurkader. 	2011		
Standaarden	<i>Wat moet:</i> <ul style="list-style-type: none"> • De volgende standaarden zijn geïmplementeerd: Digikoppeling 2.0, ETSI EN 301 549, Informatieveiligheidsstandaarden DNSSEC, TLS 1.2, DKIM, SPF (<i>Wet GDI 1^e tranche</i>) <i>Wat hoort:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Toepassen van de open standaarden (bijv. Aquoandaard) die op de lijst van het Forum Standaardisatie staan of uitleggen waarom standaarden (nog) niet worden toegepast (GDI) 	Jan. 2019 2010		
Digitaal Stelsel Omgevingswet	<i>Wat moet:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Het waterschap is aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en de informatiehuizen. • Het waterschap levert de benodigde gegevens aan aan het nieuwe Informatiehuus Water 	2019 2020		

BIJLAGE 1 BEGRIPPENLIJST

Begrip	Omschrijving
AIDO	Het project Archiefinnovatie Decentrale Overheden waarin IPO, UvW en VNG samenwerken aan de vergroting van het bestuurlijke draagvlak en ondersteuning van het veld op het gebied van duurzaam toegankelijke digitale overheidsinformatie.
Antwoord voor Bedrijven	Antwoord voor bedrijven informeert ondernemers over wetten en regels van de Nederlandse overheid. Het is geen zelfstandige website meer, maar maakt onderdeel uit van het Digitaal Ondernemersplein.
Aquostandaard	Standaard die het mogelijk maakt om op een uniforme manier gegevens van een object met een ruimtelijk kenmerk uit te wisselen tussen partijen die betrokken zijn bij het waterbeheer.
Archief 2020	Dit was van 2013 t/m 2016 een innovatieprogramma waarin de archiefsector en alle lagen van openbaar bestuur in Nederland samenwerkten om te komen tot duurzame toegankelijkheid van (digitale) overheidsinformatie en een toekomstvaste archieffunctie.
Attributendienst	Partij die ten behoeve van elektronische dienstverlening een verklaring afgeeft over de kenmerken en gegevens van een natuurlijke persoon of een rechtspersoon.
Authenticatie	Elektronisch proces voor de verificatie en bevestiging van de identiteit van een natuurlijke persoon of rechtspersoon.
Authenticatiedienst	Partij die op basis van een authenticatiemiddel een authenticatieverklaring afgeeft.
Authenticatiemiddel	Methode voor de verificatie en bevestiging van de identiteit van een natuurlijke persoon of rechtspersoon die deze toegang biedt tot elektronische dienstverlening.
Autorisatie	Het proces waarin een subject (een persoon of een proces) rechten krijgt op het benaderen van een object (een bestand, een systeem).
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming, een Europese privacyverordening die gaat over de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.
BIWA	De Baseline Informatiebeveiliging Waterschappen bevat maatregelen die algemeen voorkomende informatiebeveiligingsrisico's bij de waterschappen afdekken. De baseline bevat een aantal minimale beveiligingsniveaus waaraan een waterschap zou moeten voldoen.
Basisregistratie	Een door de overheid officieel aangewezen registratie met gegevens die door alle overheidsinstellingen verplicht worden gebruikt bij de uitvoering van publiekrechtelijke taken.
Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)	Registratie waarin gemeentelijke basisgegevens over alle gebouwen en adressen in Nederland zijn verzameld.
Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)	De BGT is een gedetailleerde (in vaktiaal: grootschalige) digitale kaart van heel Nederland. Daarin worden alle objecten als gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier vastgelegd.
Basisregistratie Inkomen (BRI)	In de BRI staat het verzamelinkomen of het belastbaar jaarloon van burgers. Overheidsorganisaties gebruiken de BRI om de hoogte van toeslagen, subsidies of uitkeringen te bepalen.
Basisregistratie Kadaster (BRK)	De BRK bevat informatie over percelen, eigendom, hypotheek, beperkte rechten (zoals recht van erfpacht, opstal en vruchtgebruik) en leidingnetwerken. Daarnaast staan er kadastrale kaarten in met perceel, perceelnummer, oppervlakte, kadastrale grens en de grenzen van het rijk, de provincies en gemeenten.
Basisregistratie Ondergrond (BRO)	De BRO moet gegevens gaan bevatten over de bodem en ondergrond, zoals bodemkundige en geologische opbouw van de ondergrond.
Basisregistratie Personen (BRP)	De BRP bevat persoonsgegevens over alle ingezetenen van Nederland en over personen die niet in Nederland wonen - of hier slechts kort verblijven - maar die een relatie hebben met de Nederlandse overheid, de 'niet-ingezetenen'.
Basisregistratie Topografie (BRT)	De BRT bestaat uit digitale topografische bestanden op verschillende schaalniveaus (schaal: 1:10.000, 1:50.000, 1:100.000, 1:250.000, 1:500.000 en 1:1.000.000).
Basisregistratie Voertuigen (BRV)	Basisregistratie met gegevens van voertuigen, kentekenbewijzen en personen aan wie het kentekenbewijs is afgegeven. De BRV wordt beheerd door de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW).

Begrip	Omschrijving
Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken (WOZ)	De basisregistratie WOZ maakt het mogelijk dat de in de WOZ-beschikking vastgestelde WOZ-waarde door alle overheidsorganisaties, die daarvoor een wettelijke taak hebben, gebruikt kan worden.
Beheervoorziening BSN	De Beheervoorziening burgerservicenummer omvat alle voorzieningen die zorgen voor het genereren, distribueren, beheren en raadplegen van het BSN. Via de BSN zijn ook de originele registraties, die vaak zogenoemde identificerende gegevens bevatten, raadpleegbaar.
Berichtenbox voor Bedrijven	Een beveiligd e-mailsysteem waarmee ondernemers digitaal berichten kunnen uitwisselen met overheidsorganisaties.
BRK-Levering	Een digitaal bestand met actuele informatie over percelen en rechthebbenden uit de Basisregistratie Kadaster (voor gebruik in uw eigen vastgoedinformatiesysteem).
Bronhouder	De gegevensleverancier van een basisregistratie. De bronhouder is verantwoordelijk voor het ter beschikking stellen van de juiste en actuele gegevens in zijn (basis)registratie. Wettelijk gezien heeft de bronhouder van basisregistraties onderzoeksplicht, dat wil zeggen de plicht terugmeldingen van gereede twijfel aan de juistheid van gegevens te onderzoeken.
CDL	Centrale Distributie Laag, zorgt ervoor dat de gegevens van de waterschappen (denk aan gegevens over watergangen en waterkeringen) als een landelijk beeld worden gepresenteerd via Publieke Dienstverlening op de Kaart (PDOK).
CVDR	Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving, welke overheden helpt bij het beschikbaar maken van geconsolideerde regelgeving. De regelgeving in de CVDR is beschikbaar via overheid.nl.
DAMO	Data Model, een op de Aquo-standaard gebaseerd databaseschema met tools voor de waterschappen.
Digicommissaris	De Nationaal Commissaris Digitale Overheid, een door het kabinet tijdelijk (voor 4 jaar) aangestelde overheidsbrede regisseur die regie voert op de (door)ontwikkeling van de generieke digitale infrastructuur.
DigiD	Een legitimatiemiddel voor het internet. Met DigiD kunnen gebruikers inloggen op websites van de overheid en van de zorgsector. Een DigiD bestaat uit een gebruikersnaam en een wachtwoord dat de gebruiker zelf kiest.
DigiD Machtigen	Met DigiD machtigen kan iemand een andere persoon machtigen om zaken met de overheid te laten regelen. Daarbij hoeft de verstrekker niet de eigen, persoonlijke DigiD af te geven.
Digikompas	In de zomer van 2016 vastgestelde visie op de dienstverlening van de waterschappen in de informatiesamenleving.
Digikoppeling	Een set van (koppelvlak)standaarden die elektronisch berichtenverkeer tussen overheden regelt. De verschillende koppelvlakstandaarden omvatten logistieke afspraken. Digikoppeling is als het ware een digitale postbode: het regelt niet de inhoud, maar de logistiek van zaken.
Digilevering	Een generieke abonnementenvoorziening voor het verstrekken van gebeurtenisberichten. Een gebeurtenisbericht is bijvoorbeeld het starten van een bedrijf of een verandering in iemands inkomen. Afnemers van basisregistraties ontvangen via Digilevering wijzigingen in de vorm van deze gebeurtenisberichten. Dit zorgt voor actuele en accurate gegevens over burgers en bedrijven.
Digimelding	Met Digimelding kunnen overheden (vermeende) onjuistheden in de gegevens van basisregistraties terugmelden aan de bronhouders van die basisregistraties. Bronhouders onderzoeken de fout en verbeteren deze zo nodig in de Basisregistratie.
Diginetwerk	Een afsprakenstelsel voor het koppelen van besloten netwerken van de overheid. Via deze gekoppelde netwerken kunnen overheidsorganisaties onderling veilig gegevens, die een hoge mate van beveiliging vereisen, uitwisselen.
Digipoort	Digipoort controleert de authenticiteit van de verzender van berichten aan de hand van PKI-overheid-certificaten.
Digitaal 2017	Programma van het ministerie van BZK ter realisatie van de kabinetsdoelstelling dat burgers en ondernemers in 2017 al hun zaken met de overheid veilig en gemakkelijk digitaal moeten kunnen doen.

Begrip	Omschrijving
Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)	De digitale ondersteuning van de Omgevingswet, bestaande uit afspraken, ICT-voorzieningen, registraties, gegevensverzamelingen en bronnen. Met dit systeem kunnen initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegd gezag de informatie raadplegen die zij nodig hebben bij het gebruik van de Omgevingswet.
Digitale beschikbaarheid	Een wijze om uit te drukken of producten en diensten überhaupt in digitale vorm worden aangeboden door de betreffende overheidsorganisaties.
Digitale volwassenheid	Een wijze om uit te drukken in hoeverre er sprake is van een geavanceerde digitale toepassing. Een product of dienst is onvolwassen (0% volwassen) als de aanvraag niet digitaal kan worden ingediend, maar bijvoorbeeld alleen schriftelijk bij de balie. Een product of dienst is 100% digitaal volwassen wanneer het digitaal veilig en zeer gemakkelijk is in gebruik. Bijvoorbeeld: na inloggen met DigiD / eHerkenning wordt er een voorgevuld formulier getoond dat je na invulling digitaal kunt ondertekenen en digitaal verzenden/uploaden.
DKIM	DomainKeys Identified Mail, een techniek waarbij een organisatie verantwoordelijkheid kan nemen voor een bericht dat per email wordt verzonden. Door DKIM te gebruiken kan spam bestreden worden.
DNS	Domain Name System, het systeem en netwerkprotocol dat op internet gebruikt wordt om namen van computers naar numerieke adressen (IP-adressen) te vertalen en omgekeerd.
DNSSEC	Domain Name System Security Extensions, een internetstandaard waarmee DNS-antwoorden cryptografisch te beveiligen zijn zodat ze niet meer kunnen worden vervalst. Dit gebeurt op basis van zogenaamde digitale handtekeningen, die met een private sleutel worden gegenereerd en met behulp van een publieke sleutel kunnen worden gevalideerd.
DROP	Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties, een systeem waarmee overheden hun regelgeving kunnen bekendmaken en consolideren, als ook kennisgevingen over bijvoorbeeld vergunningen publiceren.
eFactureren	Het digitaal verzenden, ontvangen en verwerken van facturen tussen bedrijven en overheden. eFactureren gaat een stap verder dan het per mail verzenden en ontvangen van een PDF- of Office document: het maakt van een factuur een gestructureerd digitaal bestand dat elektronisch wordt aangeleverd.
eID	Elektronische Identificatie (t.b.v. digitale transacties van burgers en bedrijven met de overheid).
eID-stelsel	Het eID-Stelsel wordt de nieuwe standaard waarmee de identiteit en bevoegdheid van iemand, die online een transactie wil doen, met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld. Met het eID-Stelsel kunnen gebruikers digitale diensten bij publieke en private organisaties afnemen met een eID-middel van hun keuze. Zo'n middel kan bijvoorbeeld DigiD zijn, maar ook een bankpas/reader. De nieuwe naam voor het eID-stelsel is Idensys.
eIDAS	Europese verordening voor elektronische identificatie en vertrouwensdiensten, die regelt dat we met onze nationale eID oplossing bij overheidsdiensten van een ander land kunnen inloggen. Ook harmoniseert het vertrouwensdiensten zoals digitale handtekeningen.
eHerkenning	Een gestandaardiseerd inlogstelsel, waarmee organisaties hun diensten veilig online toegankelijk kunnen maken.
ETRS89	Het Europees Terrestrisch Referentiesysteem 1989 is een Europees geodetisch coördinatensysteem. Sinds 1 oktober 2000 is ETRS89 het officiële coördinatenstelsel van Nederland.
Forum Standaardisatie	Het Forum Standaardisatie bevordert interoperabiliteit en de toepassing van open standaarden binnen de Nederlandse overheid. Overheden en semi-overheden zijn verplicht open standaarden, die op de lijst met 'pas toe of leg uit'-standaarden staan, bij aanschaf of (ver)bouw van ICT-systemen/-diensten te eisen (<i>'pas toe'</i>). Afwijken mag alleen met zwaarwegende redenen en verantwoording hierover moet worden afgelegd in het jaarverslag (<i>'leg uit'</i>). Het Forum Standaardisatie adviseert het Nationaal Beraad over de opname van open standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst.
GDI	De Generieke Digitale Infrastructuur, bestaande uit digitale basisvoorzieningen waarmee overheidsorganisaties hun primaire processen kunnen inrichten.
GVOP	Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties, waarmee overheden officiële bekendmakingen op internet publiceren volgens de eisen uit de Wet elektronische bekendmaking (WEB).

Begrip	Omschrijving
Handelsregister (HR)	De basisregistratie van alle rechtspersonen en ondernemingen in Nederland.
Idensys	Idensys, eerder bekend als het eID Stelsel, is het publiek-private Nederlandse systeem voor elektronische identificatie (eID). Het ontwikkelt in dat kader de Nederlandse standaard voor toegang tot digitale dienstverlening en uitwisseling van persoonlijke informatie met de overheid en het bedrijfsleven.
Identificatie	Vaststelling van de identiteit van een persoon of zaak.
INSPIRE	Europese kaderrichtlijn die Europese lidstaten verplicht om geo-informatie te harmoniseren en openbaar te maken.
Internetprotocol	Het internetprotocol, meestal afgekort tot IP, is een netwerkprotocol waarmee computers op een computernetwerk met elkaar kunnen communiceren, zoals op het internet.
i-NUP	Het overheidsbrede programma Implementatieagenda Nationaal Uitvoeringsprogramma e-overheid, de opvolger van het NUP met looptijd 2011–2014.
IP-adres	Elke computer die is aangesloten op het internet of netwerk heeft een nummer waarmee deze zichtbaar is voor alle andere computers op het internet of netwerk. Om het mogelijk te maken dat computers elkaar kunnen vinden en identificeren, hebben deze hun eigen nummer nodig. Deze nummers zijn de IP-adressen.
IPv6	De nieuwe versie van het Internet Protocol dat de basis is voor communicatie over het internet en besloten netwerken. Logius beheert het Nederlandse overheidsbrede IPv6-nummerplankader en geeft volgens een afgesproken methodiek IPv6-adressen uit aan overheidsorganisaties.
Logius	De dienst digitale overheid en onderdeel van het ministerie van BZK. De diensten en standaarden van Logius zijn voor de gehele overheid ontwikkeld. Logius is verantwoordelijk voor het beheer, de doorontwikkeling en de overheidsbrede toepassingen van deze diensten en standaarden.
Machtigingsdienst	Partij die ten behoeve van toegang tot elektronische dienstverlening een verklaring afgeeft waaruit blijkt dat een natuurlijke persoon of rechtspersoon optreedt namens een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon.
Massale Output	De oorspronkelijke vorm van uitvoer van het AKR (Automatisering Kadastrale Registratie) bestand dat overheden ruim 25 jaar heeft voorzien van massale informatie over de rechtstoestand van kadastrale objecten zoals deze bij het Kadaster zijn geregistreerd. Per 1 januari 2016 is dit product vervangen door BRK-Levering.
MijnOverheid (Berichtenbox, Lopende Zaken)	MijnOverheid.nl is een persoonlijke website voor overheidszaken. Deze internetpagina geeft burgers onder meer toegang tot post (berichtenbox), inzicht in persoonlijke gegevens (hoe staat een burger geregistreerd in bepaalde basisregistraties) en lopende zaken (status van een aanvraag).
Mutatieabonnement	Abonnement op het Handelsregister voor een door de afnemer samengesteld bestand met alle mutaties binnen een doelgroepprofiel en/ of selectie van Kamer van Koophandel nummers over een bepaalde periode.
Nationaal Beraad Digitale Overheid	Overleg op bestuurlijk, strategisch niveau over de ontwikkeling van de digitale overheid. Onder voorzitterschap van de Digicommissaris bepalen de leden van het Nationaal Beraad gezamenlijk de koers en de plannen voor de komende jaren. Deze plannen worden vastgelegd in het Digiprogramma.
NORA	De Nederlandse Overheid Referentie Architectuur omvat basisinformatie voor architecten, bestaande uit beleidskaders, principes, standaarden, bouwstenen (van de GDI) en een begrippenkader om ontwerpen richting te geven. Daarnaast zijn er diverse thema's met meer uitgewerkte informatie en voorbeelden van toepassingen.
NUP	Het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-Overheid. Het NUP liep van 2008 tot 2011 en had als doel één digitale overheid met een betere service en meer gemak.
OLO	Met het Omgevingsloket online kunnen burgers en bedrijven digitaal een aanvraag of melding doen voor omgevingsvergunningen en watervergunningen. De overheid kan met Omgevingsloket online de aanvragen behandelen. Ook kan met Omgevingsloket online een vergunningcheck worden gedaan om te zien of een vergunning of melding nodig is.
Ondernemersplein	Website waarop alle informatie van de (semi-)overheid staat die bedrijven nodig hebben om te ondernemen. Van wetgeving tot belastingregels, van subsidies tot branche-informatie.

Begrip	Omschrijving
Ondernemingsdossier	Het Ondernemingsdossier stelt ondernemers in staat om bepaalde bedrijfsgegevens eenmalig vast te leggen en meerdere keren beschikbaar te stellen aan overheden. Het gaat om informatie die van belang is voor toezichthouders en/of vergunningverleners.
Ontsluitingsdienst	Partij die het elektronisch verkeer tussen een bestuursorgaan of aangewezen organisatie en erkende authenticatiediensten, machtigingsdiensten en attributendiensten routeert teneinde toegang tot elektronische dienstverlening te faciliteren.
Open data	Term die wordt gebruikt om vrij beschikbare informatie aan te duiden. De voorwaarden waaronder deze informatie beschikbaar is wordt beschreven in licenties en gebruiksvoorwaarden. Bij open data wordt er wel naar gestreefd om de beperkingen in hergebruik tot een minimum te beperken.
Overheid.nl	Website die de wegwijzer is naar informatie en diensten van alle overheidsorganisaties in Nederland.
PDOK	Publieke Dienstverlening Op de Kaart, een centrale voorziening voor het ontsluiten van geodatasets van nationaal belang. Dit zijn actuele en betrouwbare gegevens voor zowel de publieke als private sector. PDOK stelt digitale geo-informatie als dataservices en bestanden beschikbaar.
PKIoverheid-certificaat	Een computerbestand dat fungeert als een digitaal paspoort. Certificaten worden gebruikt bij onder meer het bezoeken van beveiligde websites, het controleren van de elektronische ondertekening van berichten of documenten, en het bekijken van versleutelde informatie.
Rijksdriehoeksstelsel	Landelijke netwerk van coördinaatpunten dat wordt gebruikt voor landmeetkundige werkzaamheden en plaatsbepaling.
Samenwerkende Catalogi (SC)	De Standaard voor Samenwerkende Catalogi is een set afspraken over het uitwisselen van informatie over producten en diensten van overheidsorganisaties.
Servicenormen	Geven aan op welke kwaliteit van dienstverlening mensen kunnen rekenen als zij contact hebben met hun waterschap
SMeF	Semantisch Model eFacturatie, een standaard voor elektronisch factureren.
SPF	Sender Policy Framework, een standaard voor het veiliger maken van email verkeer door het tegengaan van spam en phishingmail door misbruik van domeinnamen bij e-mail te voorkomen.
Standard Business Reporting (SBR)	De nationale standaard voor de digitale uitwisseling van alle bedrijfsmatige rapportages.
Stelselcatalogus	Geeft gebruikers, afnemers, leveranciers en anderen een volledig beeld van de beschikbare gegevens, begrippen en hun betekenis binnen het Stelsel van Basisregistraties. De nieuwe Stelselcatalogus is een instrument om de overheidsdoelstelling van 'eenmalige gegevensaanlevering en meervoudig gebruik' te realiseren.
Taskforce BID	De Taskforce Bestuur Informatieveiligheid en Dienstverlening, in 2013 opgericht door het door het ministerie van BZK om gedurende twee jaar de informatieveiligheid binnen de overheid te versterken.
TLS	Transport Layer Security Protocol Version; een protocol dat tot doel heeft beveiligde verbindingen op de transportlaag over het internet te verzorgen.
TMLO	Toepassingsprofiel Metadata Lokale Overheden, een standaard die aangeeft geeft aan welke metagegevens vastgelegd moeten worden bij informatie van lokale overheden zodat deze informatie duurzaam toegankelijk is.
Uniforme Productnamen Lijst (UPL)	Een lijst met uniforme naamgeving voor producten en diensten van de Nederlandse overheid.
Usability tests	Onderzoek naar de gebruikersvriendelijkheid van een website of app.
Waterveiligheidsportaal	Ondersteunt de informatieuitwisseling rond de processen Beoordeling en Versterking van de primaire waterkeringen in Nederland.
WBI	Wettelijk Beoordelingsinstrumentarium, de nieuwe wettelijk voorgeschreven beoordelingsmethode voor de primaire waterkeringen, die waterschappen en Rijkswaterstaat vanaf 2017 toepassen voor een veiligheidsoordeel van hun waterkeringen.

Begrip	Omschrijving
Webrichtlijnen	Een set technologie-onafhankelijke richtlijnen voor toegankelijke, duurzame en vindbare digitale webcontent. Websites die gebouwd zijn conform de Webrichtlijnen zijn optimaal toegankelijk voor gebruikers van uiteenlopende webapparaten, besturingssystemen en hulptechnologieën, en voor mensen met functiebeperkingen, waaronder visueel gehandicapten.
WIBON	Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten. Nieuwe wet - ingediend door de minister van Economische Zaken - die de WION vervangt en de Telecommunicatiewet wijzigt met als doel vermindering van de kosten voor het aanleggen van snelle telecomnetwerken door het gebruik van bestaande infrastructuur.
WILMA	De Waterschaps Informatie & Logisch Model Architectuur is een dochter van de NORA en het sectorale referentiekader voor de waterschappen.
WION	Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten, die beheerders van ondergrondse kabels en leidingen verplicht hun kabels en leidingen centraal bij het Kadaster te registreren ten einde graafschade te voorkomen.
Zaak	Een samenhangende hoeveelheid werk met een gedefinieerde aanleiding en een gedefinieerd eindresultaat, waarvan kwaliteit en doorlooptijd wordt bewaakt.
Zaakgericht werken	Een procesgeoriënteerde manier van werken gericht op het goed en transparant afhandelen van 'zaken.' Over het algemeen wordt er van uitgegaan dat Zaakgericht werken samen gaat met digitaal werken en digitale bij de zaak horende informatie.
Zaaktype	Een groep van gelijksoortige zaken.
Zaaktypecatalogus	Bevat de zaaktypen die onderscheiden worden binnen het domein waarop die catalogus gericht is.

BIJLAGE 2 VERSIEBEHEER

Versienr.	Datum	Door	Wijzigingen
1.0	Januari 2017	Nicole de Keijzer	Eerste versie voor Werkgroep Middelen en CBCF
2.0	Mei 2017	Nicole de Keijzer	<ul style="list-style-type: none"> • MijnOverheid voor Ondernemers, Digilevering, DAMO, WIBON, WBI, Waterveiligheidsportaal toegevoegd • BRO, Webrichtlijnen, AVG en Archivering (TMLO) geactualiseerd • Links geactualiseerd en links toegevoegd naar handreiking open data en AanDeSlagMetDeOmgevingswet. • Data wetgeving geactualiseerd • Digitaal 2017 aangescherpt n.a.v. Themagroep 2 feb. • Checklist uitgebreid met kolom toelichting

BEZOEKADRES

Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51
Nederland

POSTADRES

Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Nederland

info@uvw.nl
www.uvw.nl

Juni 2017